

A VÁLYÚ

Esős, borús az idő, amikor otthon ülve kipillantok az ablakon át. Sehol egy napsugár, melegebb fényfolt. Csak az ónos, szürke, egyhangú felhő látszik.

Az ölemben fekvő könyvre nézek. Jégcsákány díszíti a fedelét és fölé arany betűkkel írták a címet: Eszaki fal. A könyv ismét visszaránt az emlékek birodalmába.

★

— Vigyázz. Veszélyes helyzetben vagyok!

— Jó, mehetsz.

—

— Na, végre feljutottam. Itt állok a párkányon. Jöhetsz te is!

— Beszállok.

A rövid szavakat ordítani kellett, mert a szél borzalmas erővel fújt. Már szinte orkánszerűvé nőtt. Szerencsére éppen nekinyomott a sziklafalnak.

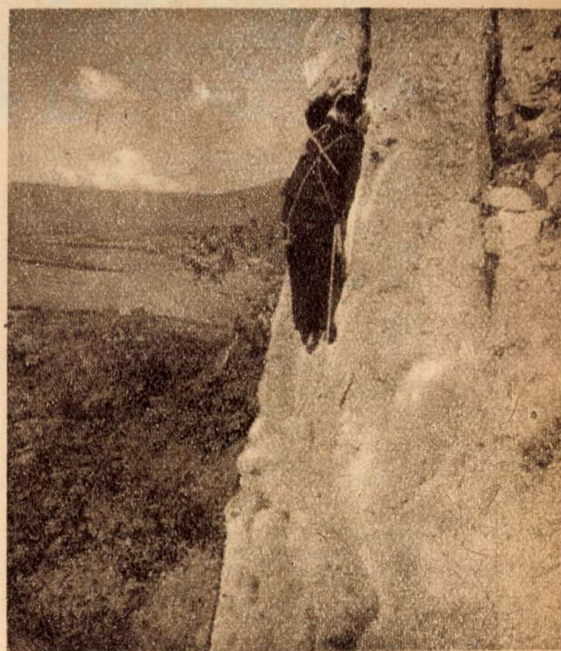
A keskeny párkány, ahová feljutottam, árnyékos helyen húzódott és így meglehetősen csúszós volt a nedvességtől. Az ilyen helyen a biztosítás csak szög segítségével oldható meg. Ezért mindjárt egy repedést kerestem, ahová — nehezen ugyan — be tudtam verni egy kampót.

Társam lassan küszött utánam a sziklavályúban, miközben rállon át biztosítottam.

Azután tovább indultam. Lassan, óvatosan, centiről centire csúsztatam a lábam jobbra. Sikerült is jó lépést találnom. A sziklamászásnál legfontosabb az állandó egyensúlytartás s így itt is igen óvatosan kellett átlépnem. Egy merész húzódás után nagyterjedelmű teraszra jutottam. További útunk már könnyebb volt. Csak egy repedés és egy kémény átmászása volt már hátra és jó pihenő várt ránk. És amikor a nehézségeket legyőzve, fent álltunk a nap-sütötte sziklán, lelünk a győzelem energiájával átitatva emelkedett a felhők közé. Mélyen alattunk, a völgyben húzódott meg a kis falu piros tetős házaival és a kertek végétől égbeszökő sziklafalakkal...

★

Azt hihetné, kedves olvasó, hogy a túra valahol a Tatra vagy az Alpok sziklaóriásai között folyt le, pedig csak Csobánka felett, az Oszolyon gyakoroltuk a mászást. Hazánkban a hatalmas sasbércek, sztrtek apró másolatai találhatók csupán, de az alpinizmusért lelkesedő, fiatal mászó-társaság ezeket is gyakran keresi fel és űzi a bátrak sportját, mert — „...diadalból kijut idefent mindenkinél, ki bátor és nem remeg” —

énekeljük nyolcan Pomáz felé menetelve az országúton. Vidám nőiasszóval búcsúznak a Delagofaltól és az Orától és csatakiáltásunkra gyengén válaszol a szikla visszhangja.

K. E.

A barlangkutatás

A felszabadulás után nagy lendületet vett hazánkban a feltáró barlangkutatás. Ennek a fellendülésnek egyes állomásai: a Sátorköpusztai barlang, a Mátyáshegyi barlang Centenárius szakaszának a felfedezése, majd az Ürömi víznyelő barlang feltárása. 1952-től kezdve zombolykutatóink számos igen mély víznyelő barlangot bontottak ki a Bükkben és néhányban a karsztvíz szintjét is elérték (pl. a Pénzpatoki víznyelő). 1952-ben történt a felszabadulás utáni legjelentősebb hazai barlangfeltárás: a „Békebarlang” felfedezése. Ezt követte az égerszögi „Szabadassé cseppkőbarlang”, majd 1955-ben a jós-vafői „Vass Imre cseppkőbarlang” felfedezése, valamint a mátfai Kőlyuk szifonmögötti részeinek a bejárása.

Az egyre gyorsuló ütemű barlangfelfedezések mögött feltáró barlangkutatásunk mélyreható minőségi változása rejtezik. Ugyanis népgazdaságunknak a karsztvízkutatás terén jelentkező fokozott igényei lehetővé tették a barlangfeltárásoknak a hivatalos szervek részéről való támogatását.

Nagyon időszerű volt tehát a Magyar Hidrológiai Társaság miskolci csoportja zombolykutató szakosztályának a kezdeményezése, midőn f. évi augusztus 19-én háromnapos barlang- és karsztvízkutatási ankétára hívta össze az ország valamennyi működő barlangkutató csoportjának a képviselőit, hogy itt egymással megismerkedjenek, eredményeiket ismer- tessék és problémáikat megbeszéljék.

Az értekezlet határozatot hozott a magyar barlangkutató törekvések összefogására, olyan központi szervezet létrehozására, amely az eddig megalakult tudományos és természetjáró barlangkutató csoportok munkatervét egyeztetni, eredményeiket értékeli és egymással megismerteti stb.

A Magyar Hidrológiai Társaság vezetőségének megértő támogatása következtében a Társaság keretében Központi Karszt- és Barlangkutató Bizottság létesült, mely

november 3-án tartotta alakuló ülését. Az elfogadott ügyrend szerint a Bizottság maga kutatásokat nem folytat, hanem feladatát az egyes, önállóan működő csoportok eredményeinek feldolgozását és értékelését, a kutató munka irányítását és koordinálását, a csoportok tagjainak elméleti és gyakorlati továbbképzését, valamint a tapasztalatcsere megszervezését tűzte ki.

A Bizottság elnökéül a Hidrológiai Társaság vezetősége dr. Kessler Hubert karszt- és barlangkutatót kérte fel, aki munkakörét már el is foglalta.

A Bizottsághoz eddig az alábbi csoportok csatlakoztak:

1. Budapesti Műszaki Egyetem Ásvány- és Földtani Tanszékének barlangkutató csoportja, Budapest, XI., Budafoki út 4/6, csoportvezető: Holly Sándor;
2. Élelmiszeripari Minisztérium Kinizsi SK turista szakosztályának barlangkutató csoportja, Budapest, V., Akadémia u. 3, Balázs Dénes;
3. Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem barlangkutató csoportja (Haladás SK) Budapest, Múzeum krt 4/a, Magyar Gábor;
4. Egyetemi Földrajzi Intézet karszt- és barlangkutató csoportja, Budapest, VIII., Múzeum krt. 6—8, Radó Denise;
5. Magyar Földrajzi Társaság karszt- és barlangkutató szakosztálya, Budapest, VIII., Múzeum krt. 6—8, Jakucs László;
6. Könnypári Tervező Iroda Bátya SK Természetjáró szakosztályának barlangkutató csoportja, Budapest, V., Bécsi utca 1—3, Füredi Géza;
7. Bátya Ügyészségi SK természetjáró szakosztályának barlangkutató csoportja, Budapest, V., Apácai Cseri János utca 10, Szilvássy Gyula;
8. Magyar Hidrológiai Társaság Nagymiskolci Csoportjának barlangkutató szakosztálya, Miskolc, Vörösmarty u. 18, Lahner Olivér;
9. Veszprémi Szikra SK Természetjáró szakosztályának barlangkutató csoportja, Veszprém, József Attila u. 3/a, Markó László;
10. Dunántúli Tudományos Intézet karszt- és barlangkutató csoportja, Pécs, Kulich Gyula utca 22, Kevi László.

Mindazok, akik barlangkutatás terén aktívan működni óhajtának, fenti csoportok valamelyikével vehetik fel a kapcsolatot.

Ha valahol még működik, vagy alakulóban van barlangkutató csoport, úgy kérjük jelentse azt a Bizottság elnökének (Budapest, VII., Rákóczi út 41.)

B. K.